

**Прва основна школа краља Петра II
Ужице**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

МУЗИЧКА КУЛТУРА

VIII РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Време трајања програма: шк. 2021/2022. године

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Разред: осми

Годишњи фонд часова: 34

Недељни фонд часова: 1

Циљ наставе и учења **Музичке културе** је да код ученика развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетку перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

р.бр.	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	ФИНД ЧАСОВА			
		обрада	утврђ.	остало	свега
1.	ЧОВЕК И МУЗИКА	5	2	/	7
2.	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	3	1	/	4
3.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	8	2	/	10
4.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	8	2	/	10
5.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (тема се реализује у оквиру сваког часа)	2	1	/	3
		укупно	26	8	34

Кључни појмови: романтизам, Програмска и апсолутна музика, соло песма, клавирска минијатура, музичко-сценска дела, савремено доба, музички жанрови.

р.бр.	ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
1.	–повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали;	ЧОВЕК И МУЗИКА (7)	Романтизам Програмска и апсолутна музика Соло песма Клавирска минијатура Националне и стилизоване игре (полка, мазурка, чардаш, казачок, сиртаки, валцер, танго...) Музичко-сценска дела Сметана, Дворжак,	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу	- користити мултимедијалне садржаје; -упућивати ученика на проналажње додатних извора знања ради израде реферата и кратких излагања - бирати одабране композиције које трајањем и садржајем
2.	– уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у романтизму, импресионизму и савременом добу;				
3.	– препознаје националне игре у делима уметничке музике;				
4.	– наведе изражавајна средстава				

	музичке уметности карактеристична за период романтизма, импресионизма и савременог доба; – разликује музичке forme романтизма, импресионизма и савременог доба;	Шопен, Лист, Шуберт, Шуман, Паганини, Верди, Пучини, Росини, Чайковски, Бородин, Мусоргски, Мокрањац	9.Одговоран однос према окolini 10.Естетичка компетенција	одговарају узрасту - наставу реализовати тако да ученици долазе до информација о инструменту путем непосредног искуства (слушање и опажање) - примена индивидуализоване наставе - примена демонстративне, дијалошке и текстуалне методе
5.	– идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника романтизма, импресионизма и савременог доба;	Импресионизам Равел, Дебиси Савремено доба Жанрови: Џез, популарна музика, апстрактна музика.		
6.	– идентификује елементе музике ранијих епоха као инспирацију у музici савременог доба;	Импровизација (појам) Стравински, Прокофјев, Коњовић, Константин Бабић, Вера Миланковић		

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Историја (Основи проучавања прошлости)
 Информатика и рачунарство (ИКТ, Дигитална писменост)
 Српски језик (Књижевност)
 Ликовна култура (Комуникација, Наслеђе)
 Музичка култура (све области)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема материјале, бира и презентује; мотивише; прати реализацију активности, вреднује заједно са ученицима	слушају, износе мишљење, учествују у разговору, постављају и одговарају на питања, вреднују заједно са наставником

р.бр.	ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
8.	– препозна врсту дувачких инструмента по		• Дувачки	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација	-користити мултимедијалне садржаје; - применити различите методе и облике

9.	изгледу и звуку; – опише начин добијања тона код дувачких инструмената;	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ (4)	инструменти	3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према окolini 10.Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	рада -долазак до информација о инструменту путем непосредног искуства (слушање и опажање) -народне инструменте повезати са народном песмом одређеног краја - начин реализације часова прилагодити датом историјском периоду (игра улога, радионице, игриве активности) - радити на остваривању квалитетне комуникације у циљу развоја музичког укуса и интересовања ученика
----	--	--------------------------------	-------------	---	---

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Историја (Основи проучавања прошлости)

Српски језик (Књижевност)

Ликовна култура (Комуникација)

Музичка култура (све области)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема материјале, бира и презентује; мотивише; прати реализацију активности, вреднује заједно са ученицима	слушају, износе мишљење, свирају, постављају и одговарају на питања, вреднују своје и свирање других заједно са наставником

р.бр.	ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
10.	– препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила;	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ (10)	<ul style="list-style-type: none"> • Елементи музичке изражajности: темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената. 	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња	-користити мултимедијалне садржаје; -брати пригодне музичке примере прилагођене узрасту и интересовању ученика
11.	– објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван		<ul style="list-style-type: none"> • Слушање световне и духовне музике романтизма, импресионизма и савременог доба. • Слушање вокалних, вокално- 	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња	- радити на остваривању квалитетне комуникације у циљу развоја музичког укуса и интересовања ученика

	уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената;		инструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора. • Слушање дела традиционалне народне музике.	7.Одговорно учешће у демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу 10.Естетичка компетенција	-упућивати ученика на проналажње додатних извора знања ради израде реферата, паноа и кратких записа
--	--	--	---	---	---

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Историја (Основи проучавања прошлости)

Информатика и рачунарство (ИКТ, Дигитална писменост)

Српски језик (Књижевност)

Ликовна култура (Композиција, Наслеђе, Комуникација)

Музичка култура (све области)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема материјале, бира и презентује; мотивише; прати реализацију активности, вреднује заједно са ученицима	слушају, износе мишљење, свирају, постављају и одговарају на питања, вреднују своје и свирање других заједно са наставником

р.бр.	ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
12.	– изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи;		• Певање песама по слуху и из нотног текста (солмизацијом) самостално и у групи.	1.Компетенција за целоживотно учење	-користити мултимедијалне садржаје;
13.	– изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност);	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ (10)	• Певање песама у мешовитим тактовима (7/8, 5/8) по слуху.	2.Комуникација	- применити демонстративну методу и методу рада на тексту у стицању нових знања
14.	– примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у комуникацији и		• Певање песама у комбинацији са плесним покретом. • Певање и свирање из нотног текста народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима. • Извођење једноставнијих музичких	3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у демократском друштву 8.Одговоран однос	- применевати кооперативно учење - повезивати покрет и певање извођењем

	заједничком музицирању; – се понаша у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује утицај музике на здравље;		<ul style="list-style-type: none"> примера у вези са обрађеном темом. Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских репрезентативних примера (одломака/тема) у стилу музике романтизма, импресионизма и савременог доба. 	<pre>према здрављу 10.Естетичка компетенција 11.Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.</pre>	различитих врста музичких игара
15. 16.					

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик (Књижевност)

Ликовна култура (Комуникација, Композиција)

Музичка култура (све области)

Физичко и здравствено васпитање (Плес и ритам)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема материјале, бира ; свира и пева; мотивише; прати реализацију активности, вреднује заједно са ученицима	слушају, износе мишљење, свирају, певају, увежбавају, сарађују, вреднују своје и свирање других заједно са наставником

Р.БР.	ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
17.	– користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет;		<ul style="list-style-type: none"> Импровизација Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Креирање ритмичке пратње. Реконструкција музичких догађаја у стилу романтизма, импресионизма и 	<ol style="list-style-type: none"> Компетенција за целоживотно учење Комуникација Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према 	-избор најупечатљивијих музичких примера -примена ИКТ; упућивање ученика на коришћење интернета, е-уџбеника... -ученици планиране стваралачке задатке реализују по слуху уз запис -постављање ученика у различите ситуације
18.	– комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом;	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (3)			
19.	– учествује у креирању и реализацији школских				

20.	<p>приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност);</p>	<ul style="list-style-type: none"> савремене музике. Израда дувачких инструмената од доступних материјала. 	<p>околини 10.Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.</p>	<p>евалуације и самоевалуације; -одабир информација које су у служби разумевања света музике</p>
-----	---	---	---	--

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик (Књижевност, Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама

-ограничен број речи; задата лексика; одређени граматички модели и сл.)

Информатика и рачунарство (ИКТ, Пројектни задаци)

Ликовна култура (Композиција, Комуникација)

Музичка култура (све области)

Физичко и здравствено васпитање (Моторичке вештине, Плес и ритмика)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема материјале, бира ; свира и пева; мотивише; мотивише ученике да учествују у школским и ваншколским активностима упућује ученике да проналазе различите изворе знања вреднује заједно са ученицима	слушају, износе мишљење, свирају, певају, увежбавају, сарађују, креирају нове музичке садржаје на основу задатог, пажљиво прате и уче како да артикулишу своје креативне и уметничке изборе, вреднују своје и свирање других заједно са наставником

ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА – МУЗИЧКА КУЛТУРА

НАСТАВНА ТЕМА	ОБРАЗВНИ СТАНДАРДИ
ЧОВЕК И МУЗИКА	<p>МК.1.1.1.препозна основне елементе музичке писмености МК.1.1.2.опише основне карактеристике: музичких инструмената, историјско-стилских периода, музичких жанрова, народног стваралаштва МК.2.1.1.музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражайношћу (нпр. брз темпо са живахним карактером) МК.2.1.2.структуре и драматургије одређеног музичког жанра (нпр. оперски финале са догађајима у драми) МК.2.1.3.облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота</p>
МУЗИЧКИ	МК.1.1.1.препозна основне елементе музичке писмености

ИНСТРУМЕНТИ	<p>МК.1.1.2.опише основне карактеристике: музичких инструмената, историјско-стилских периода, музичких жанрова, народног стваралаштва</p> <p>МК.2.1.1.музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу (нпр. брз темпо са живахним карактером)</p> <p>МК.2.1.2.структуре и драматургије одређеног музичког жанра (нпр. оперски финале са догађајима у драми)</p> <p>МК.2.1.3.облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота</p> <p>МК.3.1.1.зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела</p> <p>МК.3.1.2.разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика му- зичког фолклора</p> <p>МК.3.1.3.критички и аргументовано образлаže свој суд</p> <p>МК.3.1.4.уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту (одређени музички поступак доводи у везу са жељеним ефектом)</p>
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	<p>МК.1.2.1.музичке изражајне елементе</p> <p>МК.1.2.2.извођачки састав</p> <p>МК.1.2.3.музичке жанрове</p> <p>МК.1.2.4.српски музички фолклор</p> <p>МК.2.2.1.опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених музичких елемената (нпр. узбуркане мелодија као резултат специфичног ритма, темпа, агогике, динамике, интервалске структуре)</p> <p>МК.2.2.2.препозна структуру одређеног музичког жанра</p> <p>МК.3.2.1.структуралном и драматуршком димензијом звучног примера</p> <p>МК.3.2.2.жанровским и историјско-стилским контекстом звучног примера</p> <p>МК.3.2.3.контекстом настанка и применом различитих облика музичког фолклора</p>
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	<p>МК.1.3.1.пева једноставне дечје, народне или популарне композиције</p> <p>МК.1.3.2.изводи једноставне дечје, народне или популарне композиције на бар једном инструменту</p> <p>МК.3.3.1.изводи разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима</p>
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (тема се реализује у оквиру свих часова)	<p>МК.1.4.1.направи музичке инструменте користећи предмете из окружења</p> <p>МК.1.4.2.осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела</p> <p>МК.1.4.3.изводи пратеће ритмичке и мелодијско-ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима</p> <p>МК.3.4.1.осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте</p> <p>МК.3.4.2.импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова</p> <p>МК.3.4.3.осмисли музику за школску представу, приредбу, перформанс</p>

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање			
ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ И КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању)		Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања
- Предмет Музичка култура:		-иницијална	

А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода	<p>Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир и индивидуално напредовање у односу на сопствена претнодна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу.</p> <p>Критеријуми оцењивања Оцену одличан (5) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; - лако логички повезује чињенице и појмове; - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. 	<p>процена нивоа на коме се ученици налазе</p> <p>-вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о степену ангажовања, уложеном труду, доприносу ученика за време групног рада, изради креативних задатака на одређену тему, раду на пројекту и личном напредовању у складу са музичким могућностима</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Евиденција : белешке о елементима за процењивање и оцењивање • Чек-листе са скалом процене • Протоколи посматрања • Упитници (за групни и рад у пару) 	<p>Белешке са часова</p> <p>Пресек стања на месечном нивоу</p>
Б) Ангажовање ученика у настави	<p>Оцену одличан (5) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. 	<p>изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.</p> <p>Оцену врло добар (4) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. 	<p>-Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима)</p>	<p>Пресек стања по тромесечјима</p>
В) Самосталност у раду	<p>Оцену врло добар (4) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. <p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. <p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. <p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. <p>Недовољан (2) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; - у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; - показује мањи степен активности и ангажовања. <p>Недовољан (1) добија ученик који:</p>	<p>-заједничко вредновање ученика и наставника</p> <p>- самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика</p> <p>- групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)</p> <p>- рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)</p>	<p>-Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...)</p> <p>-Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)</p>	<p>На крају школске године</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; - не изводи закључке који се заснивају на подацима; - критички не расуђује; - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање. 	<p>ученика) -вођење евидентије о учешћу ученика у ваннаставним активностима</p>		
--	--	--	--	--

НАЧИН ПРИЛАГОЂАВАЊА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА У ОБРАЗОВАЊУ

Препоручени начини прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака – избор композиција за слушање, ритмичке и мелодијске вежбе, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем